

ВІДГУК

офіційного опонента – кандидата юридичних наук Сердюка Євгенія Васильовича на дисертацію Аблова Євгенія Валерійовича на тему «Адміністративне судочинство у справах, пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми дисертаційного дослідження.

Рівень реалізації завдань та функцій публічної служби залежить від стану «захищеності» публічних службовців. Адже, вони, як високі публічні особи, мають різні професійно-соціальні права та свободи. Ці правовідносини, беззаперечно, є адміністративно-правовими, тому правові спори публічних службовців щодо порушення їх професійних службових прав, свобод та законних інтересів розглядаються та вирішуються в порядку адміністративного судочинства.

У чинному Кодексі адміністративного судочинства України закріплено, що юрисдикція адміністративних судів поширюється на справи у публічно-правових спорах, зокрема у спорах з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби. І як влучно обґрунтовує здобувач, така категорія адміністративних справ складає вагому частину діяльності системи адміністративних судів. При цьому, наявність у цій сфері законодавчих прогалин та невідповідності їх європейським стандартам, дозволяє переконливо говорити про актуальність дисертації Аблова Євгенія Валерійовича на тему «Адміністративне судочинство у справах, пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні».

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Тема дисертаційного дослідження узгоджується з положеннями Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 р., Концепції судово-правової реформи в Україні, затвердженої Постановою Верховної Ради України від 28 квітня 1992 р. № 2296-XII, Стратегії сталого розвитку «Україна-2020», затвердженої Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015, Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки, затвердженої Указом Президента України від 20 травня 2015 р. № 276/2015, Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України від 25 серпня 2015 р. № 501/2015. Дисертацію виконано відповідно до планів науково-дослідницької роботи Науково-дослідного інституту публічного права.

Мета дисертаційного дослідження полягає в тому, щоб на основі системного аналізу норм законодавства, позицій вчених-юристів та практики діяльності адміністративних судів визначити теоретико-правові засади й особливості адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, та сформулювати прогресивні напрямки вдосконалення чинного адміністративно-процесуального та галузевого законодавства щодо розгляду та вирішення адміністративних справ, пов'язаних із публічною службою. Сформульовані відповідно до мети завдання дозволили дисертантові визначити сутність та особливості розгляду адміністративних справ, пов'язаних із проходженням публічної служби, виробити пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення обраної проблематики.

Об'єкт та предмет дослідження сформульовані вдало і відповідають вимогам МОН України.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Високий ступінь обґрунтованості результатів дослідження зумовлено досить раціональною та внутрішньо узгодженою структурою дисертаційної роботи. Загальна структура роботи в цілому є логічною, послідовною, раціональною, обґрунтованою предметом, метою та завданнями дослідження.

Методологічною основою дисертації стали загальні і спеціальні методи наукового пізнання. Їх застосування обумовлюється системним підходом, що дає можливість досліджувати проблеми в єдності їх соціального змісту та юридичної форми. Загалом, комплексне поєднання зазначених методів дослідження стало запорукою успішного вирішення поставлених дисертантом завдань.

Високий ступінь вірогідності і наукової обґрунтованості результатів виконаного дослідження забезпечено використанням Нормативна база дослідження ґрунтується на Конституції України, Кодексі адміністративного судочинства України, Кодексі законів про працю України, Кодексі України про адміністративні правопорушення, інших чинних законодавчих та нормативних актах, на основі яких здійснюється розгляд та вирішення адміністративних справ, пов'язаних із проходженням публічної служби. Емпіричну базу дослідження становить узагальнена практика діяльності суддів адміністративних судів, відомості з Єдиного державного реєстру судових рішень України, статистичні матеріали та публічна інформація з офіційних ресурсів Міністерства юстиції України, Державної служби статистики України та інших суб'єктів публічної

адміністрації.

Зміст дисертації в цілому характеризується досить високим теоретичним і науково-методологічним рівнем вирішення поставлених завдань. Чітко виражений теоретичний підхід, зокрема, вдало розроблені дефініції, класифікації і критерії дозволили автору аргументовано визначити власну позицію щодо багатьох дискусійних проблем розгляду та вирішення адміністративних справ, пов'язаних із проходженням публічної служби.

Дисертація виконана здобувачем самостійно. Усі сформульовані положення та висновки є результатом особистих досліджень дисертанта. Ідеї, положення чи гіпотези інших авторів мають відповідні посилання і використані лише для підкріплення позицій здобувача або відповідної наукової полеміки.

Наукова новизна отриманих результатів визначається тим, що дисертація є комплексним монографічним концептуально сучасним дослідженням адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної службою в Україні. У результаті проведеного аналізу було сформовано низку нових теоретичних і практичних положень, висновків і пропозицій. Основними з них є такі:

– уперше виявлено й узагальнено правову філософію місії та ролі адміністративних справ, пов'язаних із проходженням публічної служби, як надглибинних чинників захисту прав, свобод та інтересів приватних осіб і публічного інтересу держави в процесі публічного адміністрування, адже без належним чином забезпечених матеріально та захищених юридично чиновників неможливо надавати якісні адміністративні послуги, здійснювати розпорядчу та виконавчу роботу на благо громадян і держави України;

– уперше виявлено й описано спеціальний принцип розгляду адміністративних справ, пов'язаних із проходженням публічної служби, стосовно обмеженої адміністративної свободи дій публічних службовців, який поєднується із засадою нормативної регламентації публічної служби, що полягає в дотриманні суб'єктами владних повноважень у своїй діяльності другого типу правового регулювання, яким заборонено все окрім того, що прямо дозволено законом, тобто обмежується адміністративна свобода дій суб'єктів владних повноважень при здійсненні професійно-службової діяльності та в побуті, що стосується антикорупційних законодавчо визначених обмежень;

– удосконалено наукові положення щодо проходження публічної служби з позиції адміністративного судочинства як відносно відособленого об'єкта адміністративного процесу – публічно-службового спору, що за своєю сутністю включає адміністративні, публічні, професійні правовідносини між фізичною особою (публічним службовцем) та відповідним суб'єктом публічної адміністрації як роботодавцем, під час яких публічний службовець набуває спеціальну адміністративну правосуб'єктність та стає суб'єктом реалізації владно-управлінських публічних завдань і функцій держави в межах публічно-службових правовідносин;

– удосконалено наукові положення щодо дослідження доказів в адміністративних справах, пов'язаних із проходженням публічної служби в Україні, які є складним і системним пізнавальним процесом аналізу фактичних обставин справи адміністративним судом, що встановлює як основні обставини, які включають основи реалізації публічної служби, так і другорядні, тобто посередні фактичні дані, які

зумовлюють виникнення спірних правовідносин та є підставами для порушення прав, свобод та інтересів публічного службовця;

– отримали подальшого розвитку процесуальні стадії, що комплексно характеризують адміністративні справи, пов'язані з проходженням публічної служби, які поділяються на первинну, основну стосовно розгляду адміністративної справи по суті, завершальну щодо ухвалення і виконання судового рішення у справі, та додаткові, де виділяються етапи оскарження судового рішення в апеляційній, касаційній інстанціях та Європейському суді з прав людини;

– отримали подальшого розвитку компаративістичні моделі адміністративного судочинства у справах, пов'язаних із проходженням публічної служби у країнах-учасницях ЄС, серед яких найбільш вдалим для запозичення в українське законодавство є зразки деяких положень чинного адміністративного процесу у Федеративній Республіці Німеччина, Латвійській Республіці та Французькій Республіці.

В цілому, теоретичні результати й наукові положення, які містяться в цій дисертації, характеризуються єдністю змісту і свідчать про особистий вклад автора в юридичну науку.

Практичне значення одержаних результатів в теоретичній і практичній сферах обумовлюється тим, що сформульовані і обґрунтовані в дисертації висновки та пропозиції впроваджені та можуть бути використані у науково-дослідній сфері, правозастосовній діяльності та освітньому процесі.

Тобто, вдалий і логічно поєднаний вибір у дослідженні питань, їх актуальність, розумне співвідношення теоретичних міркувань та прикладів з практики, чіткість викладу матеріалу, аргументованість

наукових висновків і узагальнень свідчать про значний науковий рівень проведеного дослідження та його практичне значення.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації.

Разом з тим, дисертація не позбавлена певних недоліків та суперечливих положень, які потребують додаткових пояснень та уточнень.

1. Досить обмежено здобувачем визначено виплату заробітної плати як об'єкту адміністративно-процесуальних правовідносин (підрозділ 1.2).

2. Автору більш детально варто було б розкрити систему загальних принципів адміністративного судочинства у справах пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні (підрозділ 1.3).

3. Підрозділ 2.2. має назву «Стадії адміністративного судочинства у справах пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні», при цьому, здобувач у цьому підрозділі розкриває особливості підсудності у цих категоріях адміністративних справ, що виглядає не зовсім логічно.

4. Аналізуючи висновки до підрозділу 2.3 виникає запитання, чому саме оцінку доказів здобувач виділив як найважливіший пізнавальний етап доказування у адміністративному судочинстві у справах пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні.

Вищенаведені зауваження, які в певній мірі носять характер побажань, не впливають на загальну позитивну оцінку якості виконаної дисертантом роботи.

Оцінка оформлення дисертації та змісту автореферату.

Автореферат дисертації відповідає її змісту та повністю відображає основні положення і результати дослідження. Дисертацію

та автореферат оформлено відповідно до встановлених МОН вимог.

Загальний висновок.

Дисертаційне дослідження «Адміністративне судочинство у справах, пов'язаних з проходженням публічної служби в Україні» є завершеною працею, в якій отримано нові науково обгрунтовані результати, що в сукупності вирішують конкретне наукове завдання. Виходячи із зазначеного, слід вказати, що дисертаційне дослідження за своєю актуальністю, новизною постановки та вирішенням досліджених проблем, теоретичним рівнем і практичною корисністю, достовірністю і обгрунтованістю одержаних результатів повністю відповідає науковій спеціальності 12.00.07 та вимогам Порядку присудження наукових ступенів, а його автор – Аблов Євгеній Валерійович – заслуговує присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент –

**доцент кафедри теорії права
та міжнародних і політичних відносин
Інституту права та суспільних відносин
Відкритого міжнародного університету
розвитку людини «Україна»,
кандидат юридичних наук**

Є. В. Сердюк

**ПІДПИС
ЗАСВІДЧУЮ**

